

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Aan de leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Directoraat-Generaal Douane

Laan op Zuid 45
3072 DB Rotterdam Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Onze referentie
2026-0000098149

Datum 20 maart 2026
Betreft Position paper Douane t.b.v. rondetafelgesprek Wet internationale
sanctiemaatregelen van 25 maart 2026

Geachte leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken van de Tweede Kamer,

De Douane is op 25 maart a.s. aanwezig bij het rondetafelgesprek Wet internationale sanctiemaatregelen (Wis). Ter voorbereiding op deze bijeenkomst heeft de Douane dit position paper opgesteld.

De Douane beschermt de samenleving door toezicht te houden op goederen die de EU, en dus Nederland, worden in- en uitgevoerd in opdracht van negen beleidsverantwoordelijke departementen. Dit doet zij voor zowel de inning van douanerechten als de naleving van regels op het gebied van veiligheid, gezondheid, economie en milieu, waaronder de sanctiemaatregelen.

De Douane houdt toezicht op de naleving van sanctiemaatregelen bij de in-, door- en uitvoer van goederen van en naar gesanctioneerde landen. Hiernaast controleert de Douane of voldaan is aan eventuele vergunningvereisten bij de in-, door- of uitvoer van bepaalde goederen. Handhaving van sanctiemaatregelen is een uitdaging. Met name de handhaving van de sanctiemaatregelen tegen Rusland en Belarus is een belangrijke prioriteit en vraagt veel capaciteit van de Douane. Hierbij heeft de Douane ook veel aandacht voor het tegengaan van omzeiling van sanctiemaatregelen. Sanctiemaatregelen worden steeds complexer en omvangrijker, dit vertaalt zich in de steeds groter wordende taak van de Douane op het gebied van sancties.

Bestuursrechtelijke handhaving

De belangrijkste verandering voor de Douane van de Wis, is dat de organisatie wordt aangewezen als bestuursrechtelijke handhavingsorganisatie. De Douane krijgt deze rol ten aanzien van de naleving op het gebied van onder andere de inkoop, verkoop, invoer, uitvoer of doorvoer, direct of indirect, van goederen en diensten in strijd met geldende EU-sanctievoorordeningen. De hiermee gepaard gaande zelfstandige bevoegdheid om

Datum

20 maart 2026

Onze referentie

2026-0000098149

overtredingen bestuursrechtelijk af te doen, naast de reeds bestaande mogelijkheid voor strafrechtelijke handhaving onder het gezag van het Openbaar Ministerie (OM), maakt dat geconstateerde sanctieovertredingen sneller en effectiever kunnen worden afgehandeld. Daarnaast is bestuursrechtelijke handhaving een nieuw instrument dat kan worden toegevoegd aan het bestaande Douane-instrumentarium, waarmee schendingen van de sanctieregelgeving zo passend en proportioneel mogelijk kunnen worden gehandhaafd. Daarnaast past deze uitbreiding bij de ontwikkeling van de Douane naar een steeds belangrijkere speler in het veiligheidsdomein en stelsel van toezicht en handhaving, waarbij sanctiehandhaving, bestuurlijk of strafrechtelijk, een uitdaging zal blijven voor de Douane.

De versie van het wetsvoorstel waarop de Douane een uitvoeringstoets heeft uitgevoerd, bevatte de mogelijkheid om de Douane in een sanctiebesluit of sanctieregeling aan te wijzen als bestuursorgaan dat bestuursrechtelijk handhavend kan optreden tegen overtredingen van sanctiemaatregelen. In lagere wetgeving zou per norm worden overwogen of bestuursrechtelijke handhaving naast strafrechtelijke handhaving geschikt en wenselijk is. Dit is de reden dat de Douane in de uitvoeringstoets een implementatietermijn van twaalf tot 24 maanden heeft genoemd. Mede op basis van deze uitvoeringstoets en nader overleg tussen de Douane en het ministerie van Buitenlandse Zaken, is de structuur ten aanzien van de bevoegdheidsverdeling over bestuursrechtelijke handhaving aangepast en krijgt de Douane met het huidige wetsvoorstel direct de bevoegdheid om bestuursrechtelijk te handhaven. Aandachtspunt hierbij is wel dat in overleg met het OM het boete- en vervolgingsbeleid op elkaar moet worden afgestemd. Afstemming en overleg tussen de Douane en het OM zal ook nodig zijn om samenloop van het bestuursrecht en strafrecht te voorkomen en om te bewaken dat de feitelijke toepassing van het bestuursrecht en het strafrecht consistent is. Daarbij is het zo dat de Douane ervan uitgaat dat sommige overtredingen van de sanctiebepalingen enkel strafrechtelijk zullen worden afgedaan. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan schendingen die betrekking hebben op zogeheten dual use- en militaire goederen.

Aandachtspunten implementatietraject

Op basis van de uitvoeringstoets is de inschatting dat de impact van de implementatie van de Wis op de Douane beperkt zal zijn. Belangrijke elementen in het implementatietraject zijn het werven en opleiden van de benodigde functionarissen die bestuursrechtelijke boetes kunnen gaan opleggen, het inregelen van een bezwaar- en beroepsprocedure en ICT-systemenaanpassingen. In de Voorjaarsnota 2025 heeft de Douane financiële middelen verkregen om deze extra taken uit voeren per 2027.

Hoogachtend,

N.T. van Schelven

Directeur-Generaal Douane

Directoraat-Generaal Douane

Datum

20 maart 2026

Onze referentie

2026-0000098149